

งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ
ในโรงพยาบาล

IPC

1. อะไรคือการติดเชื้อในโรงพยาบาล ?

คือ การที่บุคลากรและผู้ป่วย มีการได้รับเชื้อโรคต่าง ๆ ได้แก่ แบคทีเรีย และ ไวรัส ที่สามารถแพร่กระจายเชื้อได้ โดยได้รับเชื้อขณะที่อยู่ในโรงพยาบาล หรือ ได้รับเชื้อจากคนหรือสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล

Next Sick Person

(Susceptible Host)

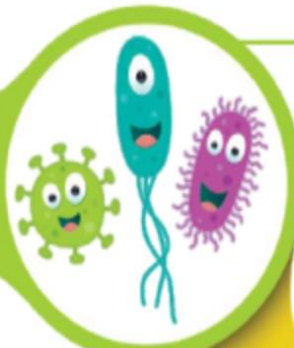
- Babies
- Children
- Elderly
- People with a weakened immune system
- Unimmunized people
- Anyone

Germ

(Agent)

- Bacteria
- Viruses
- Parasites

Chain of Infection

How Germs Get In

(Portal of Entry)

- Mouth
- Cuts in the skin
- Eyes

Where Germs Live

(Reservoir)

- People
- Animals/Pets (dogs, cats, reptiles)
- Wild animals
- Food
- Soil
- Water

Germs Get Around

(Mode of Transmission)

- Contact (hands, toys, sand)
- Droplets (when you speak, sneeze or cough)

How Germs Get Out

(Portal of Exit)

- Mouth (vomit, saliva)
- Cuts in the skin (blood)
- During diapering and toileting and stool)

2. การแพร่กระจายของเชื้อโรค มีทางใดบ้าง?

-ทางอากาศ เช่น วัณโรค หัด อีสุกอีใส

-ทางละอองฝอย เช่น ไข้หวัดใหญ่ ปอดบวม

-ทางการสัมผัส เช่น ดื้อยา ผิวหนัง แผล มือเท้าปาก

อุจจาระร่วง ตาแดง

3. ทำไมต้องมีการควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ?

เพื่อลดโอกาสการติดเชื้อ/การแพร่กระจายเชื้อ
ระหว่างคนและคน สัตว์และคน สิ่งแวดล้อมและคน
ที่สำคัญ คือ บุคลากรและผู้ป่วย

4. เกิดประโยชน์อย่างไรกับโรงพยาบาล รวมถึง บุคลากร และ ผู้ป่วย ?

บุคลากรลดความเสี่ยงในการเจ็บป่วยจากการติดเชื้อ

ผู้ป่วยลดความเสี่ยงในเจ็บป่วยจากการติดเชื้อในโรงพยาบาล
และสามารถจำหน่ายได้เร็วตามกำหนด
โรงพยาบาลมีคุณภาพ

5. บุคลากรมีส่วนในการควบคุมและป้องกันการติดเชื้ออย่างไร?

บุคลากรปฏิบัติตามหลัก “มาตรฐานการป้องกันการติดเชื้อ”
(Standard precautions)

6. “มาตรฐานการป้องกันการติดเชื้อ” (Standard precautions)

คือ อะไร ?

หลักปฏิบัติมาตรฐาน ที่บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตาม
อย่างเคร่งครัด สม่ำเสมอ ในการป้องกันการติดเชื้อ
การแพร่กระจายเชื้อ จากตนเองสู่ผู้อื่น(รวมทั้งสิ่งแวดล้อม)
และ จากผู้อื่น(รวมทั้งสิ่งแวดล้อม) สู่ตนเอง

7. “มาตรฐานการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ (Standard precautions) มีกี่ข้อปฏิบัติ ?

1. ทำความสะอาดมืออย่างถูกต้อง
2. สวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายให้เหมาะสม
3. ป้องกันอุบัติเหตุเหตุของแหลมและฟุ้งกระจาย
4. จัดสิ่งแวดลอมให้ปลอดภัย (ความสะอาดสถานที่ เครื่องมือ/อุปกรณ์
ผ้าเปื้อน ขยะ)

8. การรักษาความสะอาดโดยการล้างมืออย่างถูกต้อง

บุคลากรทุกคนต้องล้างมือ อย่างถูกต้อง ให้ครบ 7ขั้นตอน

7 ขั้นตอน ทำความสะอาดมือ

ใช้ Alcohol handrub 20-30 วินาที เมื่อมือไม่เปื้อน
หากมือเปื้อน ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ 20-30 วินาที

1 ฝอกบริเวณฝ่ามือ (หน้า)

2 ฝอกหลังมือและข่ามนิ้วมือถ้านหลัง (หลัง)

3 ฝอกข่ามนิ้วมือ (กลาง)

4 ฝอกนิ้วมือ
และข่ามนิ้วมือถ้านหลัง (ปั้น)

5 ฝอกรอบนิ้วหัวแม่มือ
(โป้ง)

6 ฝอกปลายนิ้วมือ
และเส้นลายฝ่ามือ (ปลาย)

7 ฝอกรอบข้อมือ
(ข้อ)

หน้า - หลัง - กลาง - ปั้น - โป้ง - ปลาย - ข้อ

งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล
โรงพยาบาลน้ำป่าด

9. ทำความสะอาดมือเมื่อไหร่ ?

5 โอกาสในการ ทำความสะอาดมือ 5 Moments For Hand Hygiene

1 ก่อนสัมผัสผู้ป่วย
Before touching a patient

2 ก่อนทำหัตถการต่างๆกับผู้ป่วย
Before a procedure

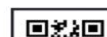

3 หลังทำหัตถการ, หลังสัมผัสเลือด
และสารคัดหลั่งของผู้ป่วย
After a procedure or body
fluid exposure risk

5 หลังสัมผัสสิ่งแวดล้อม
รอบตัวผู้ป่วย
After touching a patient's
surroundings

4 หลังสัมผัสผู้ป่วย
After touching a patient

งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล
โรงพยาบาลน้ำป่าด

10. หลักการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ?

1. ใช้เมื่อจำเป็น กรณีเมื่อมีข้อบ่งชี้ให้ใช้เท่านั้น และเมื่อหมดกิจกรรมนั้นแล้ว

ให้ถอดออก

2. เลือกใช้เหมาะสมแก่งาน กิจกรรมแต่ละอย่างเสี่ยงต่อการสัมผัสโรคหรือ

สารพิษหรือไม่

3. เลือกใช้ขนาดที่พอดี และเหมาะสม

4. การหมั่นเวียนและกำจัดอย่างเหมาะสม

11. ขั้นตอนการใส่/ถอดอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ?

ขั้นตอนการใส่

1. ล้างมือ
2. MASK
3. แว่นตา
4. หมวก
5. กระจังหน้า
6. ถุงมือ
7. รองเท้าบู๊ต

ขั้นตอนการถอด

1. ถุงมือ/ล้างมือ
2. กระจังหน้า/ล้างมือ
3. หมวก/ล้างมือ
4. แว่นตา/ล้างมือ
5. ล้างมือ
6. รองเท้าบู๊ต
7. MASK

12. ป้องกันอุบัติเหตุของแหลมและฟุ้งกระจาย?

เทคนิค

สื่อสารข้อมูล

PPE

สมาธิ ความระมัดระวัง

แนวปฏิบัติเมื่อบุคลากรทางการแพทย์สัมผัสเลือดหรือสิ่งคัดหลั่งของผู้ป่วยขณะทำงาน

ถูกเข็มหรือของมีคมที่เปื้อนเลือด
หรือ สารคัดหลั่ง
ตำหรือบาด

เลือด หรือ สารคัดหลั่งกระเด็นถูก
ผิวหนัง

ไม่ต้องปิดแผล บริเวณที่สัมผัส ล้างด้วยน้ำ
สบู่และน้ำสะอาด เช็ดด้วย 70% แอลกอฮอล์
หรือ เบต้าดีน หรือ 5%
chlorhexidine gluconate

เลือด หรือ สารคัดหลั่ง
กระเด็นเข้าตา

ล้างด้วยน้ำสะอาด หรือ
0.9% NSS (น้ำเกลือ) มากๆ

เลือด หรือ สารคัดหลั่ง
กระเด็นเข้าปาก

บ้วนปากและกลั้วคอด้วยน้ำ
สะอาด หรือ 0.9% NSS
(น้ำเกลือ) มากๆ

แจ้งผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้รับผิดชอบงาน/ICN

ในเวลาราชการ ส่งตรวจ ซักประวัติที่ OPD และแจ้ง ICN/ICWN
นอกเวลาราชการ ส่งตรวจ ซักประวัติที่ ER และแจ้ง ICN ภายหลัง

13. บุคลากรทุกคน มีหน้าที่แยกขยะให้ถูกต้อง อย่างไร

บุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติงานกับผู้ป่วยโดยตรงหรือเกี่ยวข้อง
มีหน้าที่รับผิดชอบทำการคัดแยกขยะ ณ ที่จุดกำเนิด และ
นำไปจัดเก็บในสถานที่ที่กำหนดให้

14. การแยกขยะมูลฝอย มีกี่ประเภท ?

(1.) ขยะทั่วไป

(2.) ขยะติดเชื้อ

(3.) ขยะอันตราย

(4.) ขยะรีไซเคิล

(1.) มุลฝอยทั่วไป ใดแก่อะไรบ้าง ที่งที่ใด ?

หมายถึง มุลฝอยที่เกิดจากบ้านพัก โรงอาหาร สำนักงาน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับบริการตรวจวินิจฉัยดูแลรักษา เช่น เศษอาหาร นำ เศษผัก เศษเนื้อ เครื่องดื่มต่างๆรวมถึง ไขไม้ ไขหญ้า

ให้ใส่ถุงดำ

(2.) มวลฝอยติดเชื้อ ได้แก่อะไรบ้าง ทั้งที่ใด ?

หมายถึง มวลฝอยที่เป็นผลมาจากกระบวนการรักษาพยาบาล ซึ่งควรสงสัยว่าอาจมีเชื้อ โรคที่ก่อให้เกิดการแพร่เชื้อไปสู่มนุษย์และสัตว์ เช่น เลือดหรือสารคัดหลั่งต่างๆ จากร่างกายผู้ป่วย รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ ผ้า สิ่งของต่างๆ ที่เปื้อนเลือดหรือสารคัดหลั่งต่างๆ

ให้ใส่ถุงแดง

(3.) มุสลอยอันตราย ได้แก่ อะไรบ้าง ทั้งที่ใด ?

หมายถึง ของมุสลอยทางการแพทย์ที่มีพิษอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อการวิธีทำลายพิเศษเช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ แบตเตอรี่ กระจกสเปร์ย์ ปรอท มุสลอยแหลมคมเช่น แก้ว ยา และน้ำยา จากห้องปฏิบัติการรวมถึงภาชนะบรรจุ

**ให้ใส่ภาชนะรองรับที่หนาและมีฝาปิด โดยเขียนป้ายปิดว่า
ขยะอันตราย**

(4.) มวลฟอยรีไซเคิล

หมายถึงมวลฟอยที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้
เช่น กระดาษโลหะ แก้ว พลาสติก

ทิ้งในภาชนะรองรับจากวัสดุแข็งแรง

15. “มาตรการป้องกันตามวิธีการแพร่กระจายเชื้อ”

(Transmission-based precautions) ปฏิบัติเสริมถ้ามีการแพร่เชื้อ ?

1. ทางอากาศ

ผู้ป่วย

ผู้ดูแล

ห้องแยก

เคลื่อนย้าย

16. “มาตรการป้องกันตามวิธีการแพร่กระจายเชื้อ”

(Transmission-based precautions) ปฏิบัติเสริมถ้ามีการแพร่เชื้อ ?

2. ทางละอองฝอย

ผู้ดูแล

ผู้ป่วย

ห้องแยก/แยกโซน

เคลื่อนย้าย

16. “มาตรการป้องกันตามวิธีการแพร่กระจายเชื้อ”

(Transmission-based precautions) ปฏิบัติเสริมถ้ามีการแพร่เชื้อ ?

3.ทางการสัมผัส

ผู้ดูแล

ห้องแยก/แยกโซน

เคลื่อนย้าย:ระวังการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม
ทำความสะอาดพหุด้วยน้ำยาทำลายเชื้อ

ขอบคุณค่ะ